

DEBRECENI UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben félfévre 6 K, negyedévre 3 K, — f.
Vidéken " 9 K, " 4 K, 50 f.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debrecen, Főter, Lamprecht-palota, földszint az udvarban.

Debrecen költségvetése.

Nem lesz pótdóemelés.

Mégis lesz fizetésrendezés.

Hiába rémitgette a könnyen-hívókat a Márton párt, hogy a városi alkalmazottak fizetésrendezésének nagymérvű pótdóemelés lesz a következménye. Az ijesztgetés nem vált be fegyvernek a fizetésrendezés ellen.

Debrecen város 1909. évi költségvetését most terjesztette a tanács elé Roncsik Lajos főszámvevő. Soha jobbkor. A városi alkalmazottak rémitgetésére szánt felebbezésnek minden méregfogát kiszedi a főszámvevő jelentése, amelyből kitűnik, hogy a fizetés rendezése megoldható a pótdó emelése nélkül is, sőt az fél százalékkal le is szállítható. A tanácsülésen a bejelentés kellemes meglepetést keltett.

Természetesen a költségvetés adatai még módosulni fognak a

bizottsági tárgyalások során, ami előnyére fog válni a költségvetésnek, azonban nagyobb mérvű pótdó emelésre már nincs kilátás, mert a város jövedelmei a kiadásokkal emelkedtek. Ez a legbizonyosabb fedezet és ha a tanács a jövedelmek fokozásában fogja keresni a módját a pótdó csökkentésének, meg is fogja azt találni. Új jövedelmi forrásokat kell nyitni és szakítani kell az eddigi, tengő-lengő városi politikával. A főszámvevő jelentéséből az alábbi adatokat közli tudósítónk:

Az 1909. évi városi budget.

Az 1909. évi költségelirányzati javaslatot az 1886. évi XXI. t.-c. 17-ik §-a értelmében tisztelettel beterjeszttem, mely szerint

I. A rendes bevétel	2.800,510 K 34 f.
II. A rendkívüli bevétel	372,500 K — f.
Összes bevétel	3.173,010 K 34 f.
E bevételei összeggel szemben	
I. A rendes kiadás	2.876,043 K 54 f.
II. A rendkívüli kiadás	489,538 K 10 f.
Összes kiadás	3.365,581 K 64 f.

A bevétel és kiadás közt mutatkozó 192,571 K 30 f hiány, az 1.051.000 korona egyenes állami adó 18 1/2 százalékában fog nyerni

fedezetet. A f. é. költségelirányzattól való eltérés az indokolás rovataban s a hozzácsatolt mellékletekben található fel.

Főtörékvésem volt e költségelirányzati javaslatot a lakosság mentől osekélyebb megterhelésével összeállítani, úgy azonban, hogy a város, mint testület, korszerű szükségletei e miatt semmiféle tekintetben rövidítést ne szenvedjenek.

Meg kell említenem, hogy a tisztviselők, seréd- és kezelőszemélyzet, egyéb alkalmazottak, rendőrlégénység és szolgaszemélyzet fizetését s egyéb javadalmazást a közgyűlés rendelkezésének megfelelőleg állítottam be.

Egyidejűleg tisztelettel bemutatom az összes alapoknak költségelirányzatát is azon javaslatom kíséretében, miszerint mondja ki a közgyűlés:

Először, hogy az egyes kiadási címek alatt felsorolt rovatoknál az átruházást engedélyezi.

Másodszor, hogy a hiány fedezésére megállapítandó községi adó után késedelmes fizetés esetében olyan késedelmi százalék szedése engedélyeztetik, minőt az állam is szed.

Harmadszor, hogy az eddig külön kivetett 1 százalék járda költség 1909. január 1-től kezdve beszüntettetik, mivel a járda készítése, fenntartási költsége az általam javaslatba hozott községi adó százalékában már fedezetet nyer.

NYAKKENDŐ KÜLÖNLEGESSÉGEK FEKETÉNÉL

A szökevények.

Egy tengerész kapitány emlékirataiból.

Peruban, a limai kikötőben még ma is vannak olyan titkos szövetkezetek, a melyeknek az a céljuk, hogy az érkező hajók legénységét rábíráják a szökésre. Rendszeresen akkor csalják a matrózokat magukhoz, a mikor az idegen hajó már távozni készül a limai kikötőből. A kapitány természetesen nagy bajba jut ilyenkor, mert legénység nélkül nem indíthatja el hajóját; fűhöz-fához kapkod tehát, hogy új matrózokat találjon, de minden fáradozása hiába való. A kikötőben nem talál alkalmas embereket. Most következik a titkos szövetkezet munkájának folytatása. A szövetkezet vezetője meglátogatja a bajba jutott kapitányt és ajánlatot tesz neki, hogy nagy összeg pénzért legénységet állít a hajóra. A kapitány nem tehet egyebet, elfogadja az ajánlatot s a szövetkezet busás nyereséghez jut.

Egy alkalommal a kikötőbe érkezett a „Blanksnire” nevű angol vitorlás hajó.

Fiatall ember volt a kapitánya, a ki most vezetett először hajót önállóan. Jövője függött első útjának sikerétől, mindent megtett tehát, hogy hajóján semmi baj se történjék. A legénységgel is nagy óvatossággal bánt, nehogy valami elégedetlenségre adjon okot.

A „Blanksnire”-nek tíz nap múlva kellett vissza indulnia a hulli kikötőbe. A nyolcadik nap reggelén berontott a kormányos a kapitány szobájába és megrendülve jelentette, hogy a hajó tizenkét matróza közül tíz az éjszaka megszökött a hajóról.

A kapitány rögtön magához hívatta két tisztjét s tudatta velük a csapást.

— Mitévők legytünk most? — kérdezte tőlük azután zavart tekintettel.

Valamelyik titkos szövetkezet csalta el matrózaikat — jegyezte meg a másodkapitány. — Ismerem már az ilyen esetet. Azért tették, hogy nagy összeg pénzért zsarolhassanak tőlünk.

A harmadik tiszt közbeszólt:

— Ne hagyjuk magunkat zsarolni azoktól a gazfickóktól. Itt vagyunk mi hárman, a legénység közül is hű maradt hajónkhoz kétfő s ezeken kívül itt van még a szakács és a két szolga is. Elegen vagyunk tehát ahhoz, hogy hajónkat a legközelebbi kikötőbe vezessük; ott majd találunk új legénységet.

— Ez nem jó terv — mondotta a másodkapitány, a ki régi, tapasztalt tengerész volt. — A közel eső kikötőket jól ismerem, ott nem fogunk találni alkalmas embereket. A titkos szövetkegek keze odáig is elér.

— Mit tegyünk tehát? — kérdezte zavartan a kapitány.

Bryne, a másodkapitány hirtelen a homlokára ütött és felkiáltott:

— Van egy jó ötletem! Ha tervem sikerül, akkor nem kell tartanunk semmitől.

Néhány szót váltott sugva a kapitánnyal, azután kisért a kabinból és magához intette a hajó leghivebb emberét, Johnston kormányost.

Este vacsora után Bryne egyedül útkabinjában s nyugodtan szívtá pipáját. Egy szerre kinyitott a kabin ajtaja és belépett hozzá a kormányos.

— Sikertült — mondotta sugva — Mindent elintéztem. Reggel 2 és 3 óra között itt lesznek ketten a hajónál.

— Ugyanazokkal beszélél, a kik elcsalták matrózaikat?

Ugyanazokkal. Mint kapitány ur kívánta, ott ácsorogtam a kikötőben. Hozzám lépett ekkor egy vereshaju, hatalmas termetű ember és megszólított: „Nem untad még meg ezt a vén angol hajót?” „Bizony én meglehetősen meguntam; mostanában hat ember hegyett kell golgoznom, mert tíz emberünk megszökött. Kivülem csak egy tapasztalt és munkabíró matróz van még a fedélzeten” — feleltem. „Hát ki kényszerít benneteket, hogy ott maradjatok?” — kérdezte most emberem. „Senki. Én ott is hagynám azt a hajót, de társam

Gyermekruha különlegességek,
kosztümök, pallettok, gallérok,
és mindenféle

iskola ruhákban

ujdságok óriási nagy választékban érkeznek

Blau Armin és Társa

gyermekruha áruházában Batthyány utca 2. szám.
Gyermekruhák varrása elvállaltatnak.

Nem áll rendelkezésünkre a költségvetés mindegyik részéről, ezért is nem mondhatunk végleges ítéletet felette. Mindenesetre nagyon örvendetes ténynek tartjuk, ha a főszámvevő tételei a tűzpróbát kiállják. Tartunk azonban tőle, hogy a költségvetés kedvező állapotát a valóság megcáfolja majd.

A debreceni zenekedvelők köre közgyűlése.

Elfogadták az alapszabályokat.

Választások.

Szép számu és előkelő közönség részvétele mellett tartotta meg vasárnap délután közgyűlését a debreceni zenekedvelők köre a Zenede tanástermében. A közgyűlésen Simonffy Emil, a zenede igazgatója elnökölt, aki fél ótkor nyitotta meg a gyűlést, üdvözlőve a megjelenteket.

Első tárgy az elmúlt 1907-8. évről jelentés volt, amelyet Spitz Lipót dr. titkár olvasott fel. A szépen megszerkesztett s terjedelmes jelentés a következő:

Aki az elmúlt években Debrecen zenei életét figyelemmel kísérte, sajnálattal látta, hogy míg e szépen fejlődő városban szellemi és anyagi téren általában haladás és fellendülés tapasztalható, addig zenei téren nemcsak hogy fejlődést nem lehetett látni, hanem határozott visszaesés állott be.

Nem a zenei oktatásról beszélünk, mert ez — hála a debreceni zenede szakavatott vezetőségének és tanári karának — példásnak mondható és az itt folyó komoly munka a közoktatásügyi kormány részéről is méltó elismerésben részesült. De beszélünk általában a zenei életéről, melynek fejlettsége egy város kulturájának is egyúttal fokmérője és szinte csodálatos jeenségnek kell tartanunk azt, hogy jöllehet a zenede egész zenei generációkat nevelt fel, ez mégis csak oly soká tudta a város zenei életét átalakítani.

Tagadhatatlan, hogy azoknak, kik ily irányu kísérleteket tettek, nagy közönnyel kellett megküzdniök. Hiszen ezért volt kénytelen az 1895-ik évben alakult zene-

kedvelők köre is működését 1900-ban megszüntetni. S azóta e téren határozott visszaesés volt tapasztalható. A hangversenyeket ugyszólván teljesen nélkülözniük kellett s ha egy-egy művész körútjában hozzánk is elévedt, üres ház és deficit volt az, amit tölünk emlékül elvitt.

A hiányon segíteni s városunk zenei életének lendületet adni, városunk minden zeneértő és zenekedvelő tagjának forró óhaját képezte. Ez indította Simonffy Emil zenedei igazgató urat arra, hogy az érdeklődőket 1907. évi október hó 20-ára a zenede helyiségében értekezletre összehívja. Ezen értekezleten megjelentek lelkesedéssel léptek az eszme szolgálatába és elhatározták, hogy oly zenei egyesület alakítását kezdeményezik, mely önmaga is kultiválja a zenét, e mellett azonban művész színvonalon álló hangversenyek rendezését is főfeladatának tekinti s megadná a lehetőséget arra, hogy a legkiválóbb művészek művészetüket a debreceni közönség előtt bemutathassák.

A kezdeményezők kibocsátották a felhívást és örömmel jelenthetjük, hogy a közönség meleg érdeklődéssel karolta fel az ügyet, ugyannyira, hogy összes hangversenyre a zenede díszterme zsufolásig megtelt. Bizvást elmondhatjuk, hogy a tavalyi hangverseny évad zenei életünkben forduló pontot jelez és hogy ez így történt, az csakis a közönség lelkesítő támogatásának köszönhető.

Igy jött létre az 1907-ik év őszén a debreceni zenekedvelők köre. Életre keltette és ápolta azt a közönség gyöngéd szeretete. Alapszabályokat az egyesület mindjárt kezdetben még nem alkotott, egyrészt azért, mert az alapszabály egymaga, mint pusztá formálisztikus keret, még nem biztosítja valamely egyesület fellendülését. Nem csupán az alapszabály tartalma össze a tagokat, nem az fejleszté az összetartozás érzését, hanem az az erkölcsi erő, mely valamely egyesülésnek életét betölti. Es különösen Debrecenben, ahol az előtt a közönség közönyén és bizalmatlanságán sok lelkes törekvés meghiúsult, a vezetőség nem az alapszabályok megszerkesztését tartotta első, legfontosabb feladatának, hanem azt, hogy rogtón a cselekvés terére lépve, az ígéretek gyors beváltásával, nevezetesen művészi hangversenyek rendezésével a közönség bizalmát megnyerje s ez által az egyesülés alapjait megszilárdítsa.

Mulazást követnének el, ha e helyen közzé nem tevének ki nem tevének ki debreceni sajtónak, mely kulturális ügyünket kezdetől fogva szeretettel karolta fel és mozditotta elő.

1908. január havában kezdette meg az egyesület működését. Négy hangversenyt ígértünk s dacára a csonka évadnak, ötöt nyújtottunk tagjainknak. Hogy milyenek voltak e hangversenyek, az mindannyiunk emlékezetében van még, de legjobban tanuskodik erről a szereplő művészek neve.

Az első hangversenyen fellépett Thoman István zongora művész, Thoman Istvánné hangversenyénekésző és Morvay Zsuzsika zongora művésznő; a másodikikon a brüsseli vonósnégyes és Marschalkó Rózsika dalénekésző; a harmadikon a Kócián-Weszelsky művészpár; a negyedikon Reuter Floricel he edűművész és Mooshammer Román hárfaművész; az ötödikon a Svárdström éneknégyes.

Ennyiben adtuk főbb vonásokban képét az elmúlt esztendőnek.

Most pedig, miután a közönség bizalma és támogatása ügyünket megerősítette, mikor már traditióink vannak, melyek bennünket összetartanak, amikor már egy átélt hangversenyszezon esztetikai élvezete fűz szorosabban egymáshoz, kérjük önököt, hogy az alapszabályokat megalkotni s ez által a tartalomnak a hozzá illő keretet is megadni méltóztassanak.

A gyűlés a jelentést azzal fogadta el, hogy a vezetőségnek dr. Hegedűs József indítványára viszont-köszönetet nyilvánított azért, mert a vezetőséget illeti elismerés azért, hogy a közönségnek oly elsőrendű öt hangversenyben volt része.

Azután a pénztári számadások és számvizsgálók jelentését olvasta fel Spitz Lipót dr. A gyűlés rendben találta. A jelentés elősorolja, hogy a körnek az elmúlt évadban 278 rendes tagja volt. A beszédett díjak összege 5441 koronát tesz ki, a melyből igen szép összeg maradt a körnek.

Majd pedig áttértek az alapszabályok megvitatására. A több pontból álló alapszabályt Komlóssy Dezső kisebb módosításával a közgyűlés elfogadta és így azt sűrűn terjesztik a belügyminiszteriumhoz.

A felolvasott alapszabályok elfogadása után a tisztviselők s a választmányi tagok mezejtése következett. Elnöknek egyhan-

nélkül, a ki jó barátom, nem akarok megszökni." „Bird rá őt is a szökésre." „Jól mondod, ezt csakugyan megteszem. De kapunk-e más hajót, a melyen jobb sors várakoznék reánk?"

„Ezt csak bizzatok rám." Így beszélgetünk és végre megegyeztünk abban, hogy ketten értünk csónakon két és három óra közt. A sötétben ide fognak evezni a hajó oldalához. Én társammal együtt — azt mondtam neki, — majd észrevétlenül leereszkedem csónakjukba és aztán „Isten hozzád" — ot mondunk a „Blankshire"-nek. Megbeszéljük azt is, hogy két köhíntéssel adok jelt magamról, a mikor csónakjuk megérkezését észreveszem.

— Nagyon jól van — mondotta a másodkapitány. — Most már várjuk nyugodtan a megérkezésüket.

Reggel két óra után néhány perccel odasugta a kormányos a mellette álló másodkapitánynak: — Jönnek.

A fedélzeten ovatosan meglapult a sötétben a hajó megmaradt személyzete. Csak a kapitány zárkózott kabinjába. Így kívánta Bryne másodkapitány.

A sötétben lassan, ovatosan siklott a hajó felé egy kis csónak, a melyben két ember ült.

A kormányos kihajolt a hajó korlátján és kettőt köhíntett. Halk füttyölés volt erre a felelet.

Néhány perc mulva ott volt a hajó mellett a csónak.

Bryne másodkapitány odasugta most az embereinek: Eresszietek le a csónakba.

— Gyorsan, gyorsan — hangzott alulról.

A másodkapitány a következő percben lent volt a csónakban s utánna egy zsákot eresztettek le másik kötelel.

— Tedd a hajó végébe zsákomat, sugta Bryne az egyik csónakosnak, a ki nyomban hátra fordult és fel akarta emelni a zsákot.

Bryne ebben a pillanatban ráugrott és letéperte őt a csónak fenekére, majd rákötötte a kötelel és felkiáltott a hajóra.

A másik a csónakban a meglepetéstől megdermedten nézte a váratlan jelenetet. Bryne azonban vele is gyorsan végzett. Mialatt társát felhúzták a hajóra, ő is a csónak fenekére került. Bryne megragadta és letéperte hatalmas karjaival. Néhány pillanat mulva újra leeresztették a kötelel és a második csónakos is felkerült a hajóra. Ott nem sokat bibelődtek velök, levitték mindkettőt a hajó fenekére és ott maradtak néhány óráig, hogy sorsuk változásán nyugodtan törhessék a fejüket. Végre megnyílt a börtönük ajtaja és oda vezették őket Bryne kapitány elé, a ki a hajó ebédlő-

termének asztalánál ült nyugodt arccal. Ott állt az asztal mellett a kormányos is. A két fogoly viharedzett, mord arcu ember volt. Az egyiknek sűrű veres haj borította a homlokát s ez által még mordabbá változott a tekintete.

A veres hajú dühösen állott Bryne elé és rekedt hangon kiáltotta:

— Én becsületes polgár vagyok! Mi jelent ez a komédia!

Bryne nyugodtan felelte:

— Csak csöndesen barátom! Tudjuk, hogy kik vagytok! Felesleges mindenféle beszéd, arra feleljetek csak, hogy akartok-e szerezni új matrózkat azok helyett, a kiket hajóinkról elcsaltatok.

— Mi nem csaltunk el innen egyetlen egy matrózt sem! — kiáltotta a vereshaju. — Követelem, hogy azonnal bocsássanak bennünket szabadon, mert megkeserültek ezt a tréfát.

Bryne kapitány mosolyogva nézett a dühösködőre.

— Még egyszer kérdezem, hogy szereztek-e más legénységet a régi helyett? Ha nem, akkor itt maradtok a hajón és jöttök velünk. Ti fogtok dolgozni mind a tiz helyett s ha nem engedelmeskedtek, elég mély a tenger, elérték még benne! Senki sem tudja, hogy itt vagytok a hajón s nem kell számolnunk senkinek az eltűnésetekről.

Iskolakönyvek és író-rajzszerek beszerzésére ajánljuk **Antalfy József** könyv- és papirkereskedését Piac-u. 44. Letzter kapu mellett T. 619.

gula és általános éljenzés közepett Simonffy Emilt választották meg, a ki nyomban megköszönte a kör bizalmát és kijelentette, hogy a kör felvirágozásáért fáradozhatatlan buzgalmat fejt ki. A két alelnoki állásra szintén egyhangulag May Audort és Berger Mórnt választották meg. Titkár lett Spitz Lipót dr., a ki eddig is szép tanujelét adta a kör érdekében való buzgalmanak és hozzáértésének. Pénztárosnak Kövy Lajost választották meg.

Választmányi tagok lettek: Bosznay István, dr. Irinyi István, Fábán Margit, Kolbenmayer Kálmán, Kövy Lajos, dr. Láng Sándor, dr. Mágoss György, Olesnizky Milka, Steinacker Viola, Szűcs Miklós, Werlin Sándor, Brück Gyula, Drumár János, Fűredi József, Fűredi Samu, Husz Lajos, dr. Jász Viktor, dr. Kenézy Gyula, dr. Kovács Gábor, Kathy Sándor, dr. Láng Sándor, Márton Imre, Mihalovics Jenő, Pálffy József hírlapíró, Piribauer Ferenc, dr. Szenes Zsigmond, Székely Elemér, Farkas Lőrinc, Than Gyula, dr. Tüdős Kálmán, dr. Ujjalussy Géza és dr. Ujjalussy József.

A szavazógató bizottság tagjai lettek: Komlóssy Dezső és Gaszner Géza. Pótag: Stóger Károly. Gazda: Husz Lajos lett.

A választmányi tagok névsorának felolvasása után dr. Jász Viktor felállt és azt a kérdést tette fel, hogy nem tartja-e a kör összeférhetetlennek, hogy ő egy más, utjonnan alakult, hasonló címmel bíró egyetnél választmányi tagságot vállalt. Ő — egyedül — tévedésben volt, mert azt hitte, hogy erről a körrel van szó, melynek, mint a múltban, a jövőben is buzgó tagja óhajt lenni és amennyiben a két állás incompatibilis, ő a másik egyetnél viselt tisztét azonnal leteszi.

A kör ezt nem kívánta s dr. Jász Viktor magyarázatát elfogadva, megnyugtatta őt a felől, hogy incompatibilitást fennforozni nem lát. Hasonló értelemben szólalt fel dr. Tüdős Kálmán.

A közgyűlés befejezése után választmányi ülés volt, amelyen megállapították, hogy a legközelebbi nagyszabású hangverseny ez év november 15-én lesz, melyen a brüsseli vonósnyegyes fog szerepelni.

A vereshaju láthatóan megrendült, majd suttogni kezdett a társával.

— S mennyit fizettek, ha engedelmessédtünk parancsodnak? — kérdezte azután Bryne-től.

— Semmit! Örüljétek, ha büntetés nélkül megszabadultok tőlünk.

— Akkor nem engedelmessédtünk. — Vigyétek le őket a hajófenekére! — kiáltott most harsány hangon Bryne.

A kormányos megakart ragadni a vereshajut, a ki ekkor hirtelen megszédült és így szólt:

— Adjatok írószert!

Ezután néhány sort írt az elébe tett papírra.

— Vidd ezt a papírost annak az őz embernek, a ki a kikutóban levő pálinkásbódé előtt ül. Azonnal rá fogsz ismerni. Vörös inget visel.

Egy óra múlva a „Blankshire“ régi matrózai ott voltak a hajón. Bryne másodkapitány diadalmasan üdvözölte a visszatérőket.

A két fogoly most már visszanyerte szabadságát. Sietve eveztek el a hajótól s a veres ember ezalatt vissza-vissza fordult, mintha azt mondta volna: „Falálkozunk csak valami elhagyott helyen.

EGYHÁZ ÉS ISKOLA

Püspökválasztás. A tiszántuli ref. egyházkerületben megüresedett püspöki állásra most áll a vég harc. A küzdelemben eddig Eröss Lajos theologiai tanár vezet, akire már 340-nél több szavazatot adtak le, azonban Dicsőfi József szavazatainak száma is meghaladja a 300-at. A szatmári egyházmegyében Eröss elvesztette az eddigi szavazatait is, de megnyerte Marmarosszigetet és Baltazár szavazatainak túlnyomó részét. Vasárnap még 80—90 szavazatot fognak leadni. A szavazatok beadásának határideje szeptember 15. A szavazatokat 18-án vagy 19-én bontja fel a küldöttség.

Utólagos beiratkozási határidők a debreceni főiskolában. A debreceni főiskola theologiai, jogi és bölcsészeti fakultásaira — figyelembe vehető okok alapján — a rektor engedélyével szept. 16-ig lehet beiratkozni. Elháríthatlan akadályok bizonyítása esetében a püspök okt. 12-ig vehet föl hallgatókat.

Iparművészeti kiállítás Debrecenben.

Az iparművészeti társulat is részt vesz.

A jövő év tavaszán, husvétkor Debrecenben rendezendő kamarakerületi iparművészeti kiállítás előkészítő munkálatai feltűnést kerülő csöndben folynak. A kiállítás, a jelentkezők nagy száma és bejelentéseik után ítélve, előreláthatólag rendkívül érdekes, figyelemre méltó látványosság lesz.

A debreceni kamara kerület legkiválóbb műiparosai fogják köpességeiket megmutatni a nagy közönségnek, mely sajnos, ha iparművészeti cikkhez akar jutni, hinni sem akarja, hogy magyar műhelyből is épp oly igazi műalkotáshoz juthat, mint ha külföldi árut vesz. A kiállításon részt vesz különben elkülönített országos gyűjtemény nyel az Országos Magyar Iparművészeti Társulat is, amennyiben a kiállítás országos jellegű lesz.

A kiállítás rendezőse közli, hogy néhány jelentkező visszalépése folytán némi hely üresedett meg, így, bár a jelentkezési határidő lejárt, még néhány jelentkezést (főleg butorasztales, mülakatos, bádoges stb. iparágakból) elfogad. Jelentkezők dr. Rác Lajos kamarai s. titkárhoz forduljanak személyesen, vagy írásban.

VÁRMEGYE

Bizottsági ülések a vármegyén. Hajdúvármegye állandó választmánya szeptember 10-én, szeptember 11-én a székház építő bizottság tart ülést, szeptember 16-án

pedig a méntvizsgáló hármás bizottság a ménttelep előtti téren fogja az állam részéről való lövésárt megejteni.

Szabolcs a Hajdúság ellen.

Hajdudorog tiltakozása.

Mit kér Szabolcs megye?

Egyre nagyobb hullámokat ver az a harc, mely Hajdu és Szabolcs vármegye közt tört ki a szabolcsi megyegyűlés azon határozata ellen, amelyben Nánást, Dorogot, Hadházt és Téglást Szabolcsához kéri csatolni. Ez ellen a merénylet ellen erőlyesen tiltakozott Kovács Gyula alispán, akit ma Hajdudorog képviselőtestülete az alábbi táviratban üdvözölt:

„Szabolcs vármegyének bennünket közlelő érintő, a vármegye területi épségét megseborbitani óhajtó határozata ellen nagyságod által a belügyminiszteriummal tett, a vármegye érdekét megvédő, erőlyes fellépésért legmelegebb üdvözlötünket a midőn kifejezzük, mi is tölünk telhetőleg elkövetünk mindent ezen merénylet megakadályozása céljából. Mai napon tartott közgyűlésünkben, Farkas Győző főjegyző.

Mit akar Szabolcs?

Az a küldöttség, a melyet Szabolcs vármegye törvényhatósági bizottsága abból a célból küldött ki, hogy a vármegye kérényét, a jelenleg Hajdu vármegyéhez tartozó Hajdunánás város, Hajdudorog, Téglás és Hajduhadház községeknek Szabolcs vármegyéhez való csatolása iránt, a belügyminiszternek átnyujtsa, szeptember 2-án jelent meg gróf Vay Gábor főispán vezetése alatt a tiszadobi kastélyában tartózkodó gróf Andrássy Gyula belügyminiszter előtt, a kinek gróf Vay Gábor főispán a következő beszéd kíséretében nyujtotta át a kérényet: Kegyelmes Uram!

Szabolcs vármegye törvényhatósági bizottságának mult hó 29-én megtartott közgyűlésén egyhangulag hozott határozatából jelentünk meg Nagyméltóságod előtt, hogy átadjuk a megye közönségének üdözlötét és törhetetlen ragaszkodásának biztosítékait most, a midőn Nagyméltóságod mint megyénk lakosa és megyénk ezen legbájosabb pontjának irtokosa, körünkben időz.

Egyszermind megbizattunk azzal is, hogy elpanaszoljuk Nagyméltóságod igazságszeretetének egy régi sérelmünket és annak orvoslását kérjük Nagyméltóságodtól.

Több évvel ezelőtt történt, hogy az akkori magyar kormány halálos döfést mért vármegyénkire, kihatván belőle legvirágzóbb és legéletképesebb részét, hogy megszüntesse szívének magyar lüktetését.

Az időtájt volt ez, amidőn a Deák-párti politika szabadelvűvé lön, amidőn a kormány különbséget állított fel „a magyar nép és magyar faj között“ és támaszt az előbbiben keresve levetközött minden faji jellegét.

Ez azonban a magyar faj gyengítésével járt, mert mi sem természetesebb mint az, ha megerősíteni óhajtuk azt, amirehöz támaszkodunk s letörni akarjuk azokat, akik megtagadják tőlünk támogatásukat.

Szabolcs vármegye azonban, mint minden izében magyar, sohasem tagadhatta meg faji jellegét s nem nyujthatott támaszt oly kormánynak, mely a magyar nemzeti állam felvirágztatását a nemzetiségek deldelgetésével kereste és mert hajdan erős volt e vármegye, azért kellett áldozatul esni.

Urak figyelmébe!

Örömmel jelentem, hogy a posztó- és gyapjuszövet árai visszamentek és így azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a legújabb és legfinomabb valódi gyapjukelméket meglepő olcsón árulom

Kiváló tisztelattal
WEISZ ADOLF
Kossuth-utca 1.

KÁVÉ-ÜZLET.

Mindenkor a legfinomabb faj kávék vannak raktáron.

MAYER JENŐ

Telefon 145.

TEA-ÜZLET.

Zamatos, erős orosz és kínai teák.
Kiváló minőségű angol rumok.

Idők multak azóta és a „nemzetiségközi” politika rossznak bizonyult. Ez alkalommal is megvalósult az ósmerő magyar példabeszéd: fogadd a tótot a házába, kiver belőle.

A magában minden fajt felölelő és minden fajt egyenlősítő „nagy nemzeti beszámó” ugyanis a kormány és pártja elméjében éltek, a „tótból” azonban „pánszláv” az „oláhból” pedig „román” lett azóta.

Igy maradt a régi rendszer két szék között pad alatt s keletkezett egy új, melynek keretében a magyar kormány a magyar nemzeti állam felvirágoztatását ismét a magyar faj támogatásával, tehát annak erősítésével keresi.

Ez a meggyőződés vezette Szabolcs-vármegye közönségét akkor, amidőn ide küldött bennünket megkérendő Nagyméltóságodat, hogy adja vissza megcsonkított erőnket az állam védelmére.

Vármegyénk 1000 éven át bevehetetlen védbástyája volt a magyar nemzeti létnek, mignem rövid idővel ezelőtt maga a magyar kormány ütött rajta, hogy legyőzhesse katonáit, kik 1000 éven át önzetlenül küzdöttek a magyarságot.

Kérve kérjük tehát Nagyméltóságodat, most az idők és viszonylatok megváltoztával: nyújtson módot arra, hogy ismét beépíthessük a róst és egy újabb ezred éven át támaszul lehessünk hazánkban.

Kérve kérjük, hogy kárpótöljön bennünket az 1876-ban szenvedett igazságtalanságért és csatolja hozzánk a hajdan ide tartozott Hajdunánás r. t. város, Hajdudorog, Hajdúhadház és Téglás községeket, nehogy vármegyénk, különösen Nyíregyháza városnak törvényhatósági joggal való felruházása esetén földrajzi kialakulása folytán adminisztrálhatatlanná váljék, széttagoltságánál fogva pedig elveszítse az összetartozandóság érzékét, melynek erejével eddig is mindig a magyarság érdekeit szolgálta.

Végül bocsánatot kérek nagyméltóságodtól, hogy leplezetlenül és kiméletlenül érintettem a mult idő bűneit, de méltóztassék tekintetbe venni, hogy ezeknek esett áldozatául vármegyénk akkori főispánja is, akitől én a hazát imádni, vármegyémet szeretni és vele együtt érezni, együtt gondolkodni, együtt élni és együtt halni tanultam.

Andrássy Gyula gróf nagy figyelemmel hallgatta végig a beszédet és válaszában mindenekelőtt köszönetet fejezte ki, hogy a küldöttség rokonszenvével kituntatta és meglátogatta őt. Megnyugtatta a vármegye közönségét, hogy a nagyfontosságú kérelmet, amennyire lehetséges, önzetlenül fogja elintézni és szem előtt fogja tartani Szabolcs-vármegye érdekeit. Ha méltányos a kérelem, úgy nem fog elzárkózni annak teljesítésétől, azonban ezen kérelem elintézésénél csakis azon nagy országos érdek vezetheti, amely az általános választási jogra vonatkozó kérdés megoldásánál irányadó. Erdemleges választ még nem adhat, részletekbe nem bocsátkozhatik. Örömeinek ad kifejezést a fölött, hogy a magyar közélet rokonszenvét sikerült megnyernie a politikájával és kétszeresen becses Szabolcs-vármegye bizalma azért, hogy őt éppen ebben a küzdelemteljes időben felkereste. A sors úgy akarta, hogy az általános választási jog kérdésének megoldása az ő vállaira nehezedjék. Neki kell azt elkészíteni. Az összes pártok már megígérték, hogy a kormányt e törekvésében támogatni fogják és ő a magyar parlamentnek tett ígértét meg fogja valósítani.

Ezután a miniszter a küldöttség egyes tagjaival szívélyesen társalgott, miközben telemlítette, hogy Hajdumegyéből sárgonyt kapott, amelyben a vármegye felháborodva kéri őt, hogy tiltakozzék Szabolcs-vármegye kérelme ellen.

VÁROSHÁZA.

Makk-árverés. A városi tanács az erdők makktermését szeptember 15-én fogja elárvereztetni. Ha az árverés nem lesz eredményes, akkor nem adják ki a makktermést, hanem úgy járnak el, mint tavaly, a mikor minden kihajtott disznó után 1 K makkoltatási díjat szedtek.

Ehrlich József zeneiskolája. Ehrlich József zeneiskolája számára nyilvánossági juttatást kért. A vallás- és közoktatásügyi kormány azonban a kérelmet elutasította, mert a kellő felügyeletet nem gyakoroltathatná felette. Zeneiskolát különben szabad mindenkinek állítani.

Az erdők kihasználása. A földművelési kormány jóváhagyta a városi erdők kihasználásának üzemtervét. A paci és monostori erdőknek 2—2 év alatt való kihasználását, tehát a városi üzemterv újabb 4 évre biztosítva van. A tanács a leiratot tudomásul vette és kiadta azt az erdőmesternek.

Gyalogjáró a Sesta kertben. A sestakerti szőlőbirtokosok gyalogjárót csináltattak, a melynek költségeihez nem akar hozzájárulni néhány szőlőbirtokos. A többiek közigazgatási uton kívánják behajtani rajtuk a reájuk eső részt, de a tanács ezt nem rendelte el, mert a kertség nem tartott közgyűlést, mikor a gyalogjáró építését elhatározta.

Az imaház téglái. A mártonfalvai zsidó hitközség az imaháza felépítésére 10,000 darab téglát kért. A tanács a téglát ezret 18 K kedvezményes árrban hajlandó megadni.

Öngyilkos malomtulajdonos.

Császár Jenő agyonlőtte magát.

Betegség elől a halálba.

Tegnap reggel Budapesten a halálba menekült egy dúsgazdag ember, aki évekkal ezelőtt nagy szerepet játszott a főváros politikai mozgalmában, tevékeny részt vett a közéletben is és hosszú ideig egyik vezérembere volt a József város szabadelvű pártjának. Az öngyilkos Császár Jenő gőzmalomtulajdonos, tőzsdetanácsos, fővárosi bizottsági tag és a József városi Körnek, amelynek egyik alapítója volt, elnöke. Császár Jenőnek évtizedek óta virágzó, nagy gőzmalma van a Szeszgyár utca 4. sz. alatt Schmidt és Császár név alatt. Nagy vagyont gyűjtött hosszú, szorgalmas munkájával és néhány

évvel ezelőtt visszavonult a magánéletbe. A malom vezetését pedig rábizta cégtársára, Schmidt József-re.

Az öngyilkos Császár nagy közéleti tevékenységet fejtett ki. A képviselő és községi választásokat ő irányította és mindenkor a szabadelvű párt szolgálatában állott. Az új korszak alatt is tovább folytatta működését és a kerületben továbbra is megtartotta pozícióját. Agilitásában nem gátolta súlyos betegsége, amely mindjobban elhatalmasodott rajta. Érelmeszesedésben szenvedett. A rettenetes betegség lassan pusztította életerejét. Császár tudta, hogy a baj gyógyíthatatlan s ez a tudat rendkívül elkésértette: idegbeteg, buskomor lett, hypochondriába esett. Császár Jenő a Kálvária tér 10. sz. házában az első emeleten lakott feleségével, Högl Máriával és fiával, Császár Elemér dr. ügyvédjelölttel. Az utóbbi időben annyira rosszul érezte magát, hogy alig mozdult ki lakásából. Nagy elkésérésében többször emlegette:

— Meglátjátok, hamarosan véget vetek szenvedéseimnek. Egy golyó és örökre meggyógyulok.

Hozzátartozói próbálták vigasztalni, de nem tudták megnyugtani. Szombat este még családja körében vacsorázott és utána lefeküdt. Vasárnap reggel hét órakor Császár felesége felkelt és kimont a konyhába, Császár Jenő pedig egyedül maradt a hálószobában. A szomszédos szobában még aludt Császár Elemér dr. Negyed óra múlva Császárné vissza akart térni a hálószobába, de mind a két ajtót zárva találta. Zörgetett, választ azonban nem kapott a hálószobából. Az előszobában foglalatokodó cselédek: Lindner Katalin és Fehér Julia besiettek és jelentették:

— Valami baj érthette a nagyságos urat. Az előbb valami zuhanást hallottunk a hálószobából.

A házban lakik Lekoczky Imre lakatossegéd, felhivatták és kinyitatták vele a bezárt ajtót. A hálószobában borzalmas látvány tárult a belépők elé. Az egyik ágyban feküdt Császár Jenő; alsó ruhában volt, felig betakarva. A jobb halantókan vastag sugárban ömlött a vér, amely körülötte pirosra festette a fehér ágyneműt. A jobbkezeben görcsösen szorongatta a revolvert. Nyomban orvosért szaladtak, de az orvos már nem segíthetett rajta, mert Császár halott volt. Értesítették az öngyilkosságról a rendőrséget s a nyolcadik kerületi kapitányságról

Legjobb a Békési Róza „Gyorsmosó” szinszappana

FÜSZERÜZLET

Vasáriás könyvre vagy készpénzre.
Minden csomag házhoz lesz szállítva.

MAYER JENŐ

Telefon 145.

CSEMEGE-ÜZLET.

Minden idénynek csemege áráról állapodan frissen kaphatók.

bizottság ment a helyszínre, amely vizsgálatot tartott.

A helyszíni vizsgálat során megállapított tényállás szerint Császár Jenő reggel 7 és negyed 8 óra között, amikor magára maradt, bezárta a hálószoba ajtaját, visszatekintett az ágyba és egy Browning-revolverrel halantékon lötte magát. A golyó az agyát roncsoló széjjel és a fej bal oldalán keresztül furódott, az ágy párnájára esett. Császár hozzátartozói nem vették észre, hogy régóta tervezett öngyilkosságát végre akarja hajtani, sőt vasárnap reggel nyugodtabb volt, mint máskor. Hogy a revolvért mikor vette magához, nem sejtí senki. A család ugyanis a gyilkos fegyvert elrejtette, amikor észrevette, hogy Császár gyilkos gondolatokkal foglalkozik. Az öngyilkos levelet nem hagyott hátra. Miután kétségtelenül megállapították, hogy Császár maga kereste a halált, holtestét a lakásban hagyták. Temetése kedden délután fél öt órakor fog végbemenni a Kerepesi uti halottasházból.

Gazdasági ügyek.

Rendkívül fontos ülést tartott vasárnap délelőtt a város gazdasági és intéző bizottsága Király Gyula tanácsnok elnöke alatt.

Az első tárgy a városi erdők makktermésének értékesítése volt. Az erdőmester két bizottsági tag közbenjöttével felbecsülte a makktermést és javasolja annak árverés útján való bérbeadását. Ehez a bizottság is hozzájárult.

Méhész otthont és egyleti méhest akar létesíteni a hajdumegyei méhészegyesület, hogy a méhtenyésztést meghonosítsa és megkedveltesse. E célra a várostól a Miklós utca végén levő bikaakol telkét és épületét kéri. A bizottság javasolja a tanácsnak, hogy a telket, a rajta levő épületekkel 10 évre engedje át az egyesületnek jogelismérsi díj ellenében, adjon anyagot is az épületek helyreállítására, de azon kikötéssel, hogy a méhészegyesület 10 év múlva jó karban adja át az épületeket.

Miután a mezőrendőrség a gazdátlan jászágok elhelyezésére éppen a bikaaklot javasolta, a bizottság a baromvásártéren kéri a célra alkalmas helyet kijelölni.

Végül foglalkoztak a téglavetőbeli lakosok kérelmével, akik ajánlatot tettek a mostani telep megvételére. A bizottság az eladást nem javasolja, de ha a téglavetőbeli lakosok építkezni akarnak, a Mester-utcai szénalóger helyén javasolnak számukra telket kijelölni.

Ölműztől Debrecenig gyalog

Egy katonaszökevény bolyongása.

Elfogták a Hortobágyon.

A debreceni rendőrség fogházában vasárnap este óta érdekes

ember ül. A esendőrök fogták el a Hortobágyon, ahol céltalanul bolyongott és különösen ruházata által keltezt feltűnést. Katonaszökevény, katonaszökevény és bakanacs volt rajta, ami természetesen nagyon gyanussá tette a fáradtan bolyongó idegent a esendőrök előtt.

Bekísérték a Szent Anna utcai bünyügyi osztályra, ahol épp úgy, mint az őt igazolásra szólító esendőröknek, Moszt János, felső ausztriai Linz városba való napszámossnak adta ki magát, azonban magát igazolni sehoggy sem tudta.

A rendőrség természetesen fogva tartotta a kopott ruhájú idegent, aki a katonai ruhájára vonatkozólag azt adta elő, hogy Linzben vette. A rendőrség, épp úgy, mint a esendőrség, a rejtélyes idegenben katonaszökevényt sejtett, azonban ezt a leghatározottabban tagadta. Beszélni csak németül tud és az elfogatásáról fölvevett jegyzőkönyvet is német betűkkel így írta alá:

— Johann Most.

Tegnap délelőtt Komlóssy Pál dr. rendőrfogalmazó az ujonnan elfogottak kihallgatása alkalmával őt is ismételten kihallgatta. Kezdetben konokul megmaradt ama állítása mellett, hogy Johann Most és munkát keresni jött Magyarországra, de később, a keresztkérdések sulya alatt megtört és bevallotta, hogy igazi neve Schneider Adolf huszonöt éves bányász. Töredelmesen bevallotta, hogy az olmützi 93-ik közös gyalogezredtől szökött meg, ahol a 11. századnál mint közlegény szolgált. Megunta, nem szerette a katonaségetet s azért szökött meg. Két hét óta járja a világot s azóta óriási viszontagságokon ment keresztül.

Egy izben beleesett egy mély folyóvízbe, amelyből utolsó percben mentették ki. Máskor az éhségtől az országuton eszméletét veszve összerogyott és arra tért magához, hogy egy paraszti házban van, ahol forró levessel kínálták. Legtöbbszörre a szabad ég alatt vagy erdőben aludt s így történt meg vele egyszer, hogy vadnak nézték s rálóttek, de a golyó nem találta el.

A bujdosó katonaszökevény elfogatásáról a rendőrség értesítette az olmützi ezredparancsnokságot, valamint a debreceni 39. gyalogezred parancsnokságát, amelynek ma délelőtt át fogja adni Schneider Adolfot.

Baleset a szüreti mulatságon.

Akadály a vasuti sinen.

Lezuhant leányok.

Az összes debreceni munkások szokásukhoz híven vasárnap délután pompásan sikerült szüreti mulatságot rendeztek. Már hetekkel ezelőtt nagy vörös betűs s Göre Gábor stílusban írt plakátok hirdették a mulatságot, amely valóban szép volt. Az ünnepséget azonban a Margit-fürdő telepe előtt egy kis baleset zavarta meg.

A Petőfi-téren gyülekeztek a vigkedvű munkások. Javarészüket magyar ruhában. A férfiak vörös mellényesen, árvalányhajjal kalapjukban és bő ingujjban. A nők szinte magyaros ruhában voltak. Azonkívül különféle jelmezek voltak láthatók. Több száz főre ment a téren az összegyűlt munkások száma és a különféle jelmezes munkások egyáltalán a Petőfi tértől a Deák Ferenc, Piac és Péterfia utcán át való felvonulása igen érdekes látványt nyújtottak.

Elöl tíz bő ingujjas csikóslegény haladt. Göre Gábor bíró uram számárháton ülve következett utánuk. Mellette két egyenruhás kisbíró lépdelt s egyik a dobát verte. Göre után két tót legény fakanalakat cipelt. Majd pedig egy szekér cigány következett. Köztük volt Kátsa cigány, aki a szekere ülő két asszonynak s a tizenkét rajkónak friss cipőt osztogatott. A cigányok után két feldíszített társzekerem, melyeknek oldalai egy-egy vastag, szintén feldíszített ruddal voltak ellátva, paraszt leányok és legények vig nótákat énekelve s kezükben virágokkal, igen szép látványt nyújtottak. Utánuk Bugyi talyigáján két csósz következett, akiket szintén talyigán két kacagatóan maszkírozott bormérő zsidó követett.

Szép lassan haladt a menet a Margit-fürdőig és mindenütt, ahol elvonultak, nemcsak az utca két oldalán álltak sorfalat, de a házak ablakai is megteltek kíváncsiakkal.

Midőn a Margit-fürdő telepre befordultak, a második, paraszt leányokkal és legényekkel telt szekér a vasuti sinen hirtelen nagyot zökken. A leányok visongva kapaszkodtak a léckorlátba, de az eltört s a leányok közül többen lezuhantak a sinekre. Nagy riadalom támadt a közönség között. A leányok közül többen utódést szenvedtek, másoknak az ijedelmen kívül semmi bajuk sem történt. A balesetre támadt zavar csakhamar eloszlott, midőn megtudták, hogy komoly baj nem történt és bevonultak a Margit-fürdő disztermébe, a hol társasjáték, majd pedig tánc volt, a mely a legjobb hangulatban kivilágos kivirradtig eltartott.

UJDONSÁGOK.

* **Lapunk legközelebbi száma** a mai ünnep miatt csütörtökön reggel jelenik meg.

* **Személyi hir.** Löfkovits Arthur, muzeum igazgató hosszabb külföldi újáról hazatért.

* **Ujfalussy József dr. felgyógyult.** Öszinte örömmel értesülünk, hogy Ujfalussy József dr. a kórház igazgató-főorvosa felgyógyult és tegnap elhagyta a betegszobát, valamint orvosi működését is már tegnap óta tovább folytatja.

Posztó és gyapjúszövet

Domán és Kurcz cégnél Kossuth-u. 3. sz.
Méterenkint is gári árban. Maradék nagy vász-
tékban, feltűnő olcsón.

* **A mai ünnep.** Ma, kedden, *Kisasszony napján*, a róm. katolikus templomban az istentiszteletet a következő sorrendben tartatnak meg: reggel 6 órakor szt. mise, 7 órakor szt. mise, 8 órakor egyik kegyesrendi tanár a fogimn. ifjuság részére végez misét, 9 órakor az ünnepi nagymisét Gróh Ferenc prépost, plébános végzi széklettel, utána szt. beszéd, háromnegyed 11-kor a Svetits-zárda és az elemi iskolák növendékei jönnek szent misére, melyet Molnár K. Dező h. isk. igazgató mond, fél 12 órakor szent mise. Délután három órakor lytania, utána rózsafüzér.

* **A debreceni polgári lövész társulat** szombat és vasárnap egész nap tartotta az évi díszlövését szokatlanul nagy számú érdeklődés mellett; vasárnap délelőtt dísz ebéd is volt, amelyen számos toaszto hangzottak el; délután, naplementekor hirdette ki Vecsey Imre elnök a verseny eredményét és adta át a remek kivitelű díjakat a győzteseknek egy lendületes beszéd kíséretében. A versenyzők nevében Szabó Sándor köszöntötte meg az elnök ur fáradságtalan érdemeit. A verseny eredménye a következő volt: Legjobb mély lövést első díjat nyert: I. Molnár Ferenc, II. Pásztor Gyula, III. Fürst Ödön, IV. Pápay István, V. Erber Ernő, VI. Fodor József, VII. Torma Lajos, VIII. Király István. Legtöbb körrel első díj: Fodor József, II. Fürst Ödön, III. Pásztor Gyula, IV. Szabó Sándor, V. Molnár Ferenc, VI. Pápay János, VII. Erber Ernő, VIII. Vesztér István.

* **Revolveres támadás az utcán.** Vasárnap délután csöndesen haladt a Homok utcán Kovács István Apaffi átcái 14. szám alatti lakos, midőn hirtelen egy ismeretlen ember rátámadt és le akarta lőni revolverével. Szerencsére egy Vass Sándor nevű favágó közbelépett, aki az ismeretlen merénylő kezéből kicsavarta a revolvért, mire az megugrott. A rendőrség most keresi.

* **Még egy bűvész-estély.** Carmellini, a jeles bűvész ma, kedden este még egy bűvész-estélyt rendez a Bika szálloda színpadán. A bűvész-estélynek vasárnap is nagy és intelligens közönsége volt s úgy lesz bizonyára ma este is, mert Carmellini ügyes produkciói megérdemlik az érdeklődést.

* **Elhunyt tanító.** Ismét egy nagy időket élt, hazájának s a magyarságnak nagy szolgálatot tett ember fölött zárult be a koporsó Zih Károly nyug. ref. tanító halálával. A 78 évet élt öreg, életének legnagyobb részét a népiskolai oktatásnak szentelte s 54 éven át működött a legnagyobb köztisztviselőben és szeretetben a békésmegyei Szent-András községben mint rektor-tanító. Munkássága e szerény, de nemes hivatáson azonban jóval túl terjedt. Iskolai könyvei úgy a tisztántuli mint a dunántuli egyházkerületben még ma is közkeveltségnek örvendenek s erős szívismusáért még sokáig azok lesznek. Irodalmi munkássága több mint 30 kötetet tesz ki s „Népszerű Egészségtan”-a — melyért a legmagasabb helyről is kitüntetés érte — csaknem jubiláns kiadást ért el. A közélet terén munkássága sem volt kisebb. Mint erős független érzelmi ember, meggyében irányadó és vezető szerepet játszott s politikai célzatu rapiratai s hírlapi cikkei nem egyszer döntő befolyást gyakorolt a párt állás foglalásra. Családi élete idillikus

s páratlan tisztaság volt s házassága, melyben 53 évet töltött, a legboldogabb volt. Az elhalt, ki 5 éve vonult vissza pályájáról nyugalomba, kiterjedt rokonság s baráti kör gyászolja s benne Zih Géza, az Általános tkp-tár pénztárnoka édes apját gyászolja. A halálesetről a család következő gyászjelentést adta ki: Mély fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk a felejtethetetlen jó férjnek, apának, testvérnek, apósának s nagyapának néhai Zih Károly nyug. tanítónak f. hó 6-án, délután 4 órakor életének 78-ik, boldog házasságának 54. évében, hosszas szenvedés után történt gyászosan elhunytát. Kedves halottunk hült tetemei f. hó 8-án, délután 3 órakor fognak a ref. egyház szertartása szerint, Domb-utca 14. számú háznál tartandó gyászima után a Kossuth-utcai temetőben örök nyugalomra tojtatni. Debrecen, 1908. szeptember hó 7-én. Áldás és béke drága poraira! Gyászolják: öz. Zih Károlyné szül. Beke Mária. Testvérei: öz. Kalmár Ferencné, öz. Komáromy Györgyné. Gyermekai: Kálmán nejevel Kovács Eszterrel és gyermekeivel, Géza nejevel Polgár Rozával, Emilia férjével Kulcsár Gyulával és leánya Irma. Valamint számos rokon nevében is. A temetést Gabauer K. tem. intézete rendezi.

* **Kérelem a közönséghez.** Szerdán délelőtt veszik kezdetüket azok az ünnepségek, amelyeknek keretében tartja meg az Országos Vendéglős Szövetség Gundel János szövetségi elnök, a Ferenc József rend lovagja elnöklete alatt ez évi kongresszusát. Az ország minden részéből közel 200 vendéglős, kávéos, szállodás stb. vendége lesz ekkor Debrecennek, akiket itteni kartársaik az ismert magyaros vendégszeretettel fognak városunk falai közt fogadni. Az országos jelentőségű eseményre tekintettel a kongresszus rendezősége tisztelettel kéri Debrecen város közönségét, a tisztelt háztulajdonos urakat, hogy e naptól kezdve 3 napon keresztül, míg ugyanis az ünnepségek tartatnak, szíveskedjenek a nemzeti színű lobogókkal városunk házait fellobogóztatni. Megjegyezzük itt, hogy az ünnepség védnökei Wessprémy Zoltán főispán, Kovács József polgármester és Szabó Kálmán országos képviselők lesznek.

* **Szüreti multság a Margitban.** A debreceni szervezett ösztönmunkásság vasárnap este világostáival, szerpentin- és konfetti csatával, tréfás játékokkal egybekötött szüreti multságot rendezett a Margit fürdő tancstermében. Az estély várakozáson felül sikerült. A táncodó ifjak zsufolásig megtöltötték a feldíszített tancstermet s Berki Lajos jönevű zenekara mellett a hajnali órákig rakták a ropogós csárdást. A jelen volt hölgyek nővsorat tulzsuoltásig miatt nem sikerült tudósítónknak összeállítani.

* **Szélhámos, mint szoba-ur.** Öz. Majoros Jánosné, Csillag utca 36. szám alatti lakos panaszt tett a rendőrségen, hogy egy ifju ember szobát bérelt nála és tegnap reggel, míg ő távol volt hazulról, betört az ő szobájába és a szekrényből öt korona készpénzt és egy ezüstórát lincoccal ellopott. A rendőrség keresi a betörő szoba-urat, akiben veszedelmes szélhámossá sejt.

* **Tegnap halottak.** A tegnapi nap folyamán a következő haláleseteket jelentették be az állami anyakönyvi hivatalnál: Forgács Julianna ref. 7 éves, Molnár András ref. 3 hónapos, Móriéz Balint r. kath. 1 hónapos, Zih Károly ref. 77 éves.

* **Megszökött a lelencházból.** Ugy-látszik, meguorta az örök egyhanguságot a lelencházban Kazmucza Mária és ezért vasárnap este megszökött onnan. Tegnap reggel a rendőrök a Petöfi-téren elfogták s a különben siketnéma nőt visszavitték a lelencházba.

* **Szerencsétlenség a fegyverrel.** A debreceni közkörházba tegnap reggel beszállították Magyar Pál hatvanöt éves püspökladányi csösz, akinek balkeze két ujját a kezében levő fegyverből, amely véletlenül sült el, kiröppenő golyó lecsapta. A szerencsétlenül járt öreg csösz kezét azonnal megoperálták.

* **Izgalmas jelenetek voltak tanui** azok, akik tegnap délután hat óra körül a korzón sétáltak. A vasut felől nagy sebességgel közeledett egy motoros kerékpár, melyben Györfy János és Kerékgyártó Árpád bankhivatalnok ültek. A gép — melyet Kerékgyártó Árpád vezetett, egyszersmind az ő tulajdona is — a városháza előtt oly erővel ütközött egy teherszállító szekérbe, hogy azonnal föfordult s a bennülők pedig a kövezetre zuhantak. Csúpan a szerencsés véletlennek köszönhető, hogy könnyebb horzsolásokon kívül komolyabb baj nem történt.

* **Megszüntetett vizsgálati fogság.** A debreceni királyi törvényszék vizsgálóbírója, dr. Tóby István tegnap a Kozák György meggyilkolásával vádolt és e miatt vizsgálati fogságba vetett Bakó Jánost és nejét szabadlábra helyezte. A gyanúsított házaspár azonnal elhagyta az ügyészégi fogházat.

* **Elütött kis gyermek.** Nagy ribillió volt tegnap délelőtt a Piac utcán Mihalovics Jenő gyógyszer-tára előtt. Egy paraszt szekér elütötte Kain Armin négy éves fiút, akinek azonban az ijedtségen kívül komolyabb baja nem történt. Az elütött kis gyermeket a gyógyszer-tárban részesítették első segélyben.

* **Varró és szabásati iskola hölgyek részére.** Tisztelettel értesitem az érdeklődő urholgy közönséget, hogy hosszú évekig folytatott varrodámát feloszlattam és helyette a jövő okt. hó 1-től varró és szabásati iskolát nyitok kezdők és haladók számára. Eddigi működésem olög biztosíték tanítványaim kiképzésére. Beiratkozást a mai naptól elfogadok. Teljes tisztelettel Schwartz Netti József-kir-herceg-utca 8. szám.

* **Az új végrehajtási novellához** le-járt követelés bejelentési és értesítési iratok Mihály Samuel papirkereskedésében kaphatók.

* **Tisztító kalapos műhelyben** mindennemű kemény vagy puha és cilinder kalapok tisztítását, vasalását, ugyszintén női kalapok átalakítását divatos formára előnyös ár mellett eszközölhetem: Beliczay Lajos kalapos, Piac utca 34. szám, Főposta mellett.

Saját termésű kerti bor literes és fél literes üvegekben kapható Széchenyi utca 42-ik szám alatt.

A Ganz-féle Villamossági R. Z. építészvezetősége (Piac utca 72.) által készítettnek villamos-világítási-és legnagyobb szakértelemmel. — Szakszerű felvilágosítással, tervezetekkel és költségvetéssel barkinek díjtalanul szolgál. **erőátviteli berendezések, lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére** **Wilágítótetek, csillárok és szerelvények dus raktára.** Telefon szám 568

* Szülők és tanulók figyelmébe ajánljuk a Hegedűs és Sándor céget, ahol az összes iskolákban használt tankönyvek ódon és új állapotban beszerezhetők, mindenféle papír, író- és rajzszerekkel együtt.

* A nyelviskola megnyitása. A nyelv és irodalmi intézet igazgatósága közli, hogy egyrészt a villanyvilágítás késedelmezése, másrészt a jelentkezők nagyrészenek óhaja miatt a rendes előadások csak hétfőn, szeptember 21-én kezdődnek, úgy a nyelv, mint a többi szakokon. Ellenben az eddigi megállapodással, ugyanazon díjszabás mellett a heti óraszámot ismét háromra emelték.

* Debrecen szálloda, a vidéki polgárság találkozó helye. Állandóan frissen csapolt Hagenmacher sör, tisztán kezelt érkörítvényesi fajborok kimerése. Ujabbban a Tabb d'hot rendszert vezetem be éttermemben. 1 ebéd 3 fogásból: leves, sült, tészta vagy sajt, esetleg gyümölcs 1 korona. Vacsora: 1 sült, 1 sajt 70 fillér. Ajánlom továbbá tiszta vendégszobáimat a város központján, 1 személyre 140 fillértől 3 koronáig. Kisebb, esetleg nagyobb társaságoknak külön kis éttermek (separék) rendelkezésre állanak. Figyelmes kiszolgálás. Szíves pártfogást kér tisztelettel Kovács Aladár vendéglős. Havi abonama 40 korona.

* Találtatott egy forrás, ahol minden szülő és tanuló könyveit új és használt állapotban, ugyancsak írószerek szükségleteit a legolcsóbban szerezheti be. Sajtát érdekében áll tehát „Aezél Henrik“ modern antiquáriuma könyv- és papírkereskedését felkeresni. Piac utca 24., a ref. kistemplommal szemben. Telefon 575.

* Beiratások a gazdasági ismétlőiskolába szerda és szombat délután 3-5-ig a városházán (I. em. 25. sz. szobában), egyéb napokon pedig a gazd. ism. iskolánál eszközölhetnek. A beiratások f. évi szeptember hó 25-ig tartanak.

* Ügyvédek és kereskedők figyelmébe. Az új végrehajtási törvény értelmében szükséges „Bejelentés“ és „Értesítés“ nyomtatványok kaphatók Hegedűs és Sándor papírkereskedésében, Kossuth u. 11.

* Puritas szappan, felsőes fehérőrszaga illatu, fehér színű, bőrfinomító, lanollinnal készült remek szappan, méltó párja a már jól ismert pármái ibolya szappannak. 1 drb. 70 fillér, 3 drb. 2 kor. Kitűnő gyermek szappan 1 drb. 40 fillér, 3 drb. 1 kor. Mindkét szappant készíti Szabó Béla piperezappan-gyáros, Miskolcon. Főraktár Debrecenben, Jósza és Jóna drogériájában.

* Beiratkozók tudomására adjuk, hogy az összes iskolákban előírt tankönyvek új és használt példányokban Antalffy Józsefnél, Piac u. 44. (Leitner fényképsz. mellett) kaphatók.

* Debreceni Zander gyógyintézet Piac-utca 59. Telefon 389. Teljes fizikális gyógyberendezés. Főbb javaiatok: Idült gyomorbelatonia, székrekedés, elhízás, köszvény, esz. idegzsábák (ischias stb.). Csonttörések és egyéb sérülések után visszamaradt mozgászavarok. Érelmeszesedés, szívbajok, bronchialis asthma, neurasthenia, benuulások. Gyenge testalkatu gyermekek fejlesztése. (Zander módszerével.) Gerincelgömbülések. Forró lég fürdők. Villamosítás. Az órák beosztása: Férfiak d. e. 12-1-ig és d. u. 6-7-ig. Nők d. e. 11-12-ig és d. u. 5-6-ig. Gyermekek d. u. 4-6-ig látogathatják. Dr. Szász Adolf orvos.

* Iskolakönyvek ódon és új állapotban Telegdi K. Lajos utóda, Eperjesy István cégnél beszerezhetők. Ugyanott mindenféle író és rajzszer is kapható.

* Utazó bőröndök. Nyulászó hely könnyű kalapok 250-ért, fiú és férfi szalma kalapok 1 koronáért. Hosszu szaru női keztyű 29 krajcárért kapható, a Nyakkendő király volt helyiségében Stern F. főposta mellett.

* Bármely iskola részére füzet, író- és rajzszer-szükségletét legolcsóbban beszerezheti Thaisz Arthur papírkereskedésében, Bika-szálloda mellett.

TAVIRATOK.

Megérkezett a király.

Budapest, szept. 7. Ma délután 5 órakor érkezett meg az uralkodó, akit a pályaudvaron Fülepp főpolgármester, Boda főkapitány és Daróczy állomásfőnök fogadtak. Ott volt a személye körüli miniszter, gróf Zichy Aladár is. Az uralkodót Bolfrass és Paar főhadsegédek kísérték. Az utvonalon, a várig 30,000 iskolás gyermek állott sorfalat. Osupán az Albrecht uton történt incidens, ahol ifjú leánya, akinek apja honvéd százados, 6 szegfűt dobott a kocsi-jába. Az uralkodó mosolygott. Az utána jövő kocsik lovai azonban megijedtek és térdre estek. Egyéb baj nem történt. A király este korán nyugóra tért.

Minisztertanács Kossuthnál.

Budapest, szeptember 8. Ma a beteg Kossuthnál Wekerle és Zichy miniszterek tettek látogatást; holnap nála lesz a minisztertanács ülése.

Az új patriarkaválasztás.

Karlóca, szept. 7. A szerb kongresszus választmányát szeptember 15-ére hivta össze Nikolics Miron pokráci püspök. Ekkor intézkednek az újabb választásról.

Elhalt magyar szobrász.

Berlin, szeptember 7. Brunnenwaldban Klein Miksa magyar szobrász meghalt.

Jön a kolera.

Lemberg, szept. 7. Az orosz határon elterjedt hírek szerint a kolera egyre közeleg a galíciai határhoz.

Az elfelejtett művész.

Brüsszel, szept. 7. Scossa Amália énekesnő, aki három évtized előtt ünnepeit művész volt, öngyilkos lett. A nyomor kergette a halálba.

Apa és fia tragédiája.

Beszterce, szept. 7. Jókay Elemér dr. a marosvásárhelyi ügyvédi vizsgálaton megbukott és elkeseredésében szíven lőtte magát. A szüleit nem is értesíthették az öngyilkosságról, mert anyja nagybeteg, apját pedig Jókay Lajost, a ki erdőmérnök ott, lépfényben elhullott dógról szállított légy halálisan megsejtte. A szerenesetlen apa a halállal vívódik.

Turista-halál.

Bécs, szept. 7. Pollák Miksa ügyvéd a Rack nevű híres szikláról a mélységbe bukott és szörnyet halt.

Vasuti katasztrófa.

Brassó, szept. 7. Ma reggel a Kézdivásárhelyre indított személyvonatba Prásmár állomásnál belefutott a tehervonat, amelynek vezetője és az első fékező kibuktak. A személy vonat utasai közül többen megsebesültek, de csak könnyebben.

Hadgyakorlatok Metz környékén.

Bécs, szeptember 7. Ferenc Ferdinánd trónörökös ma elutazott a Metz környékén tartandó, németországi hadgyakorlatokra.

Apróhirdetések.

BÁJOS fiatal hölgy, kit vasárnap este, a Bika kávéházban, a Debreceni Ujságra figyelmeztettem, kérem a visszontatásra alkalmat adni. Post restanta, főposta. Vilmos huszár 101.

BÁNATOS nőnek sürgős levele van. Kérem azonnal átvenni.

ELADO a Honvéd-u. 26 számú újonnan épült ház, ára 36000 korona, 6000 koronával megvehető, jövedelmez 2400 koronát, becsértéke 44500 korona, jóviz az udvaron, villany bevezetvel

OKLEVELES tanítónő, ur leány, polgári és elemi magán tanulókat tanít ur házaknál; zongora-órákat ad. Levelek: „Tanítónő“ Helyi vasút.

ELADÓ HÁZ. Honvéd utcán, 300 négyzetökösen telken, adómentes ház eladó; van benne 4 utcai szoba, konyha, kamara, elő- és fürdőszoba, pince; továbbá az udvaron, külön épületben istálló; 4 darab jászagra, kamara és kocsiszin; végül világos pincészoba konyhával. Az ára 8000 frt, melynek fele átvállalható törlesztéses kölcsön. Cim a kiadóhivatalban.

Nyugodalmos csendes lakást,
esetleg teljes ellátást haphatnak, felsőbb iskolai tanulók külön szobában magános urnőnél, Csapó utca 49. sz.

A ELADÁS.

Az EBESEN, a szováti ut montén, Szikszay tanyán, 3-400 darab szép, nagy növésű akácia, vasárnap, 6-án d. u. 2 órakor el fog adatni. A venni szándékozók ott, a helyszínen megjelenni kéretnek. Tulajdonos.

Bérbe

keresetük

300-400 magyar hold jó, kötött homok talaj, gazdasági épületekkel, dohányengedéllyel ellátva, esetleg 8-10 hold szőlővel.

Ajánlatok ADLER József címére, József főherceg utca 10. alá küldendők.

Nincs többé gyomorbaja annak, a ki a
hires

Koritnycai ásványvizet

issza, mely a gyomorbajt teljesen megszünteti és a könnyű emésztést elősegíti.

Főraktár és egyedüli elárúsítás Debreren és vidéke részére

Grünberger és Glück

fűszer- és gyarmatáru nagykereskedésében Debrecen, Csapó utca 16. szám.

LÁSZLÓ ZSIGMOND
ÁLLATORVOSI
 RENDELŐ-IRODÁJA
 nagy és kis állatok részére Csapó-u. 30.
 Telefon 558 sz.

A bőr ápolás kötelesség az egészség érdekében a erre legalkalmasabb szer a

Mollitergin,

mely megőrzi a bőr (az arc- és kéz bőrt) lágyaságát, rugalmaságát, rózsaszínűsége (szőke) fehérségét megakadályozza a kérvörösséget. Az eldurvult, korpásított és szelkítjta arcot vagy kezet, a legelővőbb idő alatt fehérré s puhává teszi. Poudre alá is igen ajánlható!

Hatása gyors és biztos! Egy üveg
 Birtal borágot szóró páratlan MOLLITERGIN
 Teljesen fájdalommentes és ártalmatlan! Ára 1 kor.

Készítő helye: a törökutca
 Mihályovits Jenő gyógyszerháza a „Kigyó“-hoz
 DEBRECENBEN,
 Főiac 31. sz. alatt, a Városházával szemben

Rose Dezső

Debrecen, Piac-u. 55. sz.
 Legmegbízhatóbb
bevásárlási torrás
 ékszerekre,
 arany-, ezüst árukra
 és pontosan járó
ZSEBÓRÁKRA.
 Jegygyűrűk,
 menyasszonyi kelengyék
 nászajándékok
 állandóan dus válasz-
 tékban kaphatók.
!! Olcsó szolid árszabás !!

Ha pénzt
 adozza
nyomtatványra!!
 ha célszerű, izlőse
JÓ MUNKÁT
 kíván, — hívja telefonon
106. számot,
 azonnal jelentkezni fog
MIHÁLY SÁMUEL
 könyvnyomdája és papírkereskedője
 Piac-utca 30. szám

A n. é. közönség, szintugy szabók és szűcsök figyelmébe!

Nagy raktár:
honi és valódi
angol szövetekben,
 valamint **nyers szőrme**
 árukban eladásra
Katz Hermann cégnél
 Debrecen, Piac utca 53. szám.

Eddig nem létező
árban

vásárolható a divatos őszi és téli posztó gyapjuszövet az ujjannan friss árukkal berendezgtt posztó kereskedésében

Kohn M. Miksa
 Hatvan-utca 7. sz.
 Nagy választék: Szabott árak.
Tessék meggyőződni.

Az építető és építő közönség figyelmébe!

A karcagi vasúti állomás mellett, a legmodernebb gépekkel berendezett

géptégla és cserépgyár

az elismert karcagi legtisztább anyagból gyártott kitünő minőségű cserépek; az összes debreceni fakeskedésekben kaphatók, hol mindenkor 36 koronaért ezrenként, bármilyen mennyiségben is beszerezhetők.

Csődtömegből vett áruk eladása!
Blumenstein Testvérek cégnél „Bika“-szállodával szemben Piacz-utca 14. szám.

Legjobb mosó flanel méterje most Ft. csak 13	140 cm. széles angol szövetek alkalmi ár most csak 80
3 drb. női agours zsebkendők most —.40	Újdonságok maradék csőtíme kelmékben alkalmi árban.
3 drb. 5 rétu férfi gallér most csak —.40	Gloh-litszer és seiyem taffotta alsó szoknyákban mesés olcsó
1 pár fehér vagy színes kézelő most —.20	Női posztó és flanel blouzek most 1.50
1 vég 30 rőfös mosot vászon (Ritka alkalmi vétel) 6.50	Női kézi himzet um: mosot vászon ing 1.40
1 vég 30 rőfös gyökér vászon (ágy-neműre) . . . . . 6.—	Damaszt elejű férfi ing alkalmi ár 1.60
1—6 személyes agours kávé készlet 2.—	Maderia, Madepolan-batizst himzések és detétek bámulatos olcsó árban.
Fehér damaszt törülközők és asztalnemű mélyen leszállitva	Férfi- női és gyermek harisnyák stb. stb.
Férfi- női és gyermek trikó áru.	

Mindenkinek saját érdeke, hogy szép divatos és jó áru szükségletét **mélyen leszállított árakban** csakis nálunk szerezzék be mig a készlet tart.

Tisztelettel: **Blumenstein Testvérek.**

SARG-fala • 60
KALODONT
 FILLÉT
 FOG-CRÈME

A „Magyar Francia Biztosító Részvénytársaság“ debreceni vezérigynöksége, kereskedelmi érettségű végzett fiatal embert keres

gyakornokul

Bővebb felvilágosítás nyerhető a vezérigynökség irodájában Miklós-u. 1. szám alatt, I. em. Telefon sz. 588.

POLOSKÁK!

teljes kiirtását

felvállalom, ugy a falakból, mint a butorkból saját találmányu irtószerezemmel, mely üveg számra is kapható;

3, 5, és 7 koronás üvegekben.

Poloska, sváb * és moly * **irtó por,**
50 fill. és 1 koronás zacskókban.

Schwartz Izsó,
 Debrecen, Zugó-7. Reáliskolával szembe

**Hogy a Földes-főle
MARGIT-CRÉME**

pévalan határu szer, azt nemcsak az olim-
merő levelek ezrei bizonyítják, hanem azon
körülmény is, hogy a milliókra menő ar-
szépitőszerek tömkelegében is vezérszeropet
vissz és minden konkurens készítmény da-
cára napról-napra terjed. Ára 1 korona min-
den gyógyszerárban és drogériában. — Pos-
tán küldi: gutori Földes Helomen gyógyszer.
Arad. Főraktár: Balázs Ödön, Grósz Nagy
Ferenc, Józsa és Jóna drog, Mihalevits Jenő,
Muraközy László, Tóth Béla gyógyszerár-
rúban.

Eladó szőlő birtok

Debrecen mellett, Bocskay meg-
álónál 4000 öles szőlő, termő nemes
fákkal körülülve, **eladó.**
Felvilágosítást ad helyben a csósz,
Hajduböszörményben az „Isteni
gondviselő” gyógyszerár tulajdonosa

COGNAC

Dékány Péter

ÉS TÁRSA

Premontori cognac gyárából
Leggondosabban kezelt
magyar gyártmányt
Minőség tekintetében a drága francia
áruval teljesen egyenértékű!

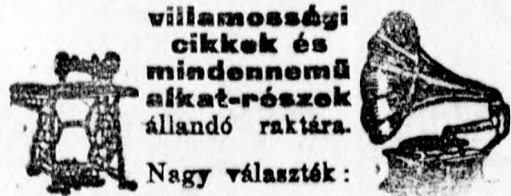
1438—1908. vk. sz.

Árverési hirdetés.

A debreceni kir. bíróságnak V. 2968/2 1908.
számu végzése folytán közhírré tétetik, miszerint
Kazár András és Kazár György részére, Kazár Jenő
debreceni lakostól 1600 és 870 kor. tőke ennek 1908.
július hó 15. napjától számítható 6% kamatai és ed-
dig összesen 164 kor. 36 fill. perköltőség erejéig 1908.
július 23. bíróság lefoglalt és 2813 korona 80 fillé-
re becsült üzleti berendezés, üzleti áruk és egyéb in-
góságok 1908. évi szeptember 14. délután fél 3 óra-
kor kezdődött vendő és Debreczenben Hatvan-u. 4. sz.
megtartandó nyilvános bírói árverésen a legelőbbet igé-
rőnek azonnali készpénzfizetés mellett szükség ese-
tén becsáron alul is elfognak adatni.
Debrecen, 1908 augusztus 21.

Bodogh Zsigmond,
bírói kiküldött

Kerékpár varrógép gramofon

vilamossági
cikkek és
mindennemű
alkatrészek
állandó raktára.

Nagy választék:

lemez ujdonságokban.

Elvállalunk villamos felszereléseket, mindennemű
mechanikai készülékek javítását, vas- és fémosz-
tergályozást, zománcolást, nikkellezést és az összes
e szakmába vágó munkákat szakszerűen és pon-
tosan készítjük.
Geller és Hémet műszerészek,
Debrecen, Hatvan-utca 8. szám.

Tankönyvek fél áron!

Az összes fiu- és leányiskolákban
használandó tankönyvek, az új
tantervhez alkalmazva **fél áron**
kaphatók

Harmathy antiquariumban
Fűvészkert-utca 14. szám
Iskola táskák feltűnő olcsón.

Valódi brünni szövetek

- az 1908. évi tavaszi és nyári kényver.
- Egy szelvény 7 korona
- 2-10 sz. hosszú 1 szelvény 10 korona
- teljes térdruhák 1 szelvény 12 korona
- bes (Kabát, nad- 1 szelvény 15 korona
- rúd és mellény) 1 szelvény 17 korona
- előgondó, csak 1 szelvény 18 korona
- 1 szelvény 20 korona

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20.— K.-ért,
szintúgy felöltözőre, turistalódot, selyem-
kamagant stb. stb. gyári áronkál a miat meg-
bízható és szelők cég mindenütt lemezt posztó-
gyárt raktár

SIEGEL-IMHOF Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.
Az előnyök, a melyeket a magánvédő övez, ha
szövetruháit készíten Szegei-Imhof cég-
zél, a gyári piacra rendel meg, igen kedvező.
Szabott, legelőbb árak. Óriási választék.
Minták, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb
rendelésnél is, teljesen friss áruban.

Tisztviselők figyelmébe!

Az o. magy. l. ált. tisztviselő
egylet kolozsvári képviselősege
(Kolozsvár, Ferencz József-u 7. sz. a.)

nyugdíjogosult állami-, megyei- és városi
tisztviselőknél, katonatiszteknek és nyug-
díjasoknak mindennemű egyleti ügyben,
ugyszintén 26

törlesztési kölcsönügyekben

díjmentos utbalgázással és tanácsokkal szolgál.

Válaszbélyeg osztolendő.

Az őszi idény

megkezdődött, ugy a férfi-
ruha mint a fiu és gyer-
mekruha és a mérték
utáni osztályokban

Katz Hermann

Saját készítményü férfi ruha
áruházában.

Debreczen, Piac-utca 43.

Az áruk jó minőségét olcsó
árakat, előzékeny kiszolgá-
lást a cég jó hírneve igazolja.

Alapítva 1875-ben.

FESTŐISKOLA

Rajzó Miklós

festőiskolája

Piac utca 42. sz. a.

Hátul a
kerthelyiségben megnyílt.

Beiratkozásokat ugyanott elfogad
d. e. 9—12-ig, d. u. 2—4-ig.

Kerületi képviselőt

keres, gazdasági gépeinek árusítására a

Nicholson

gépgyár részvénytársaság

BUDAPESTEN, VI. Váci-ut 17. szám.

Magyar találmány! Magyar ipar!

66% Tüzelőanyag megtakarítás 66%
érhető el ujj és régicserep kályhánál a

RAPID

alkalmazásával. Bizottságilag kipróbálva
az összes európai és amerikai egyesült-
államokban szabadalmazva.

Több előismerő oklevel.

Nagyság szerint 30—36 koronáért kap-
ható és megrendelhető:

TÓTH GYULA

vaskereskedésben (Telefon 29) és a „RAPID”
gyorsfűtő vállalatnál (Telefon 647)

Nyelv és irodalmi intézet

Debreczen, Piac-u. 9. sz.

Előleges értesítés.

Tisztelettel hozzuk a t. közönség
tudomására, hogy intézetünket folyó év
szeptember hó 3-án megnyitjuk és be-
iratásokat már most elfogadunk fent-
jelzett helyiségeinkben.

a) Nyelvtanfolyamokra: német, an-
gol, francia, olasz, esetleg a magyar
nyelvre.

b) Német, francia, angol, olasz,
kereskedelmi levelezésre.

c) A világirodalom történet, művé-
szettörténet és esztétikára.

A nyelvtanfolyamokat a Berlitz-
módszer szerint vezetjük, a tanítvány
az első leckeórától kezdve osakis a
megtanulandó nyelvet hallja és beszéli.
Nyelvtanáraink kiválóan képzett kül-
földi (ugyanazon nemzetbeli) tanerők.
A többi tanfolyamokon ugyancsak első-
rendű tanárok oktatnak.

Tandij havi 10 korona.

Magán és cercle-tanítás. Nappali és
esti tanórák. Prospektusunkat ingyen
és bérmentve küldjük.

Az igazgatóság.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja 10 szögig 40 fill., minden további szó 4 fill., vastagabb betűvel nyomtatott szó 8 fill.

Levélbeli tudakozásokra a válaszok véletlenül nem kerülnek ki, ha a szükséges postabélyeg bekezdettik. Kérlek.

Apró hirdetések előre fizetendők.

LEVELEZÉS.

URAIM, melyik jó szívű úri ember volna hajlandó fiatal úri leányt kisegíteni. Cím a kiadóban „Rozmaring” jellegre.

Hus jellegre levél menő a főpostára.

Vasutas — vasútrózsza — kitartó — lökeházon — címen levél van a kiadóban.

AJÁNLAT.

SASELLE szálló 1 kg. vételnél 15 10 kg. vételnél 14. kr. Peterfia-u. 98. Telefon 43. sz.

NYOMTATÓ utca 7. szám alatt 2 szobás utcai lakás novembertől kiadó. Értekezni Vár u. 8. sz.

KITÖNEN képzett ref. tanítónő úri házknál tanítást vállal, értekezni Rákóczi-u. 28. sz.

TANÍTÓK bármilyen iskolában vizsgázó magántanulókat, biztos eredménnyel. Cím a kiadói hivatalban. 10072.

NOVEMBER 1-re kiadó garcon lakások Battlyányi utca 14. 10064

KÉZI és podgyász bőröndök (kofferek) Markbreit bőrönd-gyárban, Hatvan utca 5.

TISZTAN kezelt hazi tejet ajánlok házhöz szállítva 24 fill.-ért Végő Gyula Loránty-u. 46

ELSORENDŐ saját termésű csemege szálló kosaranként kapható Benyáts Emil főúri üzletében. 9332

CSEMEGE szálló korai termésű 5 kilogrammos kosarakban szállít Darvas Miksa szálló kivitele Teleky-u. 104. Telefon 294.

FÉRFI-, női- és gyermek harisnyák nagy választékban, harisnyaféleség, színes és fehér hímzés vállalat. Füstös Dezső előnyomda és női kézimunka üzletében Piac-utca 12. 8144

A CSAPO utca 10. számú háznál egy bálhelyiség november hó 1-től kiadó. Cím a kiadóban.

4 szobás lakás kényelmes mellékhelyiségekkel és egész udvarral kiadó, azonnal átvehető esetleg a ház is eladó. Cím a kiadóban.

LEGFINOMABB fehérnemű és egész keletgyöngyvarrasát elvállalom: fehérnemű legtekintesebb szabásának elsajátítására órákat adok. Kossuth-u. 58., keresztútpótló.

FÉRFI-, női- és gyermek harisnyák, ingek, gallérok, kézzelők, nyakkendők, sebkendők, harisnyák és keztyűk legolcsóbban beszerezhetők Márton Gyula divat áru üzletében Piac-utca 9. Bika-szálloda mellett. Új harisnyák kötése és felvétele elfogadta ik.

OKTÓBER elsejére kerestetik vidéken korcsmai korlátlan italmérés átvételre. Cím a kiadóban.

4 és 6 HP. gőz cséplő eladó. Cím a kiadóban.

Női ruha varrás és szabászatban teljes kiképzést nyerhetnek úri leányok. Eötvös u. 12. sz. alatt.

ÚJ LAKATOS műhely megnyitás. Van szerencsém a nagyérdemű közönséget értesíteni, hogy Csapó u. 28. sz. alatt a Szantai-féle háznál új lakatos műhelyt nyitottam. Elvállalom takarékos tüzhely készítését a legegyszerűbből a legdiszesebbig, azonkívül minden a szakmába vágó munkák készítését és javítását a legújabb kivitelbe. Új takarékos tüzhelyet raktáron tartok. Kiváló tisztelettel Rózsa István, épület és műlakatos mester

Szalongarnitúra, divanyok, matracok áthuzását legújanyosabban vállalom házaknál is. Oláh András Csapó-u. 28.

Korosabb női gazdasszonyok ki jól főz és a háztársa járta, elmegy helyben vagy vidékre. Cím H.-Szoboszló, Nagy Imre urai, II. tized 104. szám.

Csinosan butorozott szoba kiadó, ugyanott bent ötkézűk és kihordás is jó házi koszt kapható. Nap-utca 3. szám. 11051

EGY jó karba lévő zongorát, tíz hónapra bérből veszek, esetleg megveszem Vár utca 8.

Próba mosás rendeztetik a gyors gézmossógéppel augusztus hó 9-en szerdán délelőtt 8-12 óráig, melyre az érdeklődő közönséget tisztelettel meghívom.

VERÉB LAJOS,
Eötvös utca 6.

Egy vagy két utcai butorozott szoba, két vagy három úr részére teljes ellátással vagy anélkül kiadó. Jó házi koszt olcsóért kapható, Rákóczi u. 4. sz.

20 fillér egy kiló méz édes csemege szálló, Simonffy utcai 4. sz. vasútorba.

Bolt leányok jelvétnéknél Cziczó Lajos cipésznel

EGY deszka faszín ócska ajtó eladó azonnal. Agárdi u. 11. sz.

KERESLET.

VIDÉKI városban közel Debrecenhez egy ház, jömenetelű korcsma, trafik fűszerüzlettel el látva eladó értekezni Csapó u. 10. sz.

ÜGYES fűszerkereskedő segéd jó detalista, azonnali felvételt. Cím a kiadóban 10094

EGY jó családból való fiú tanulónak felvételték Félégházy János fűszer üzletében. Piac- és Miklós-utca sarok. 10051

OKTÓBER elsejére kerestetik jó forgalmu kávé-mérés kosziadással átvételre helyben. Cím a kiadóban.

FIATAL molnárt vagy molnár segédet keresek azonnali belépésre, Mezei Lajos malomtulajdonos Konyár.

DÉGENFELD-téről a Kossuth utcai temetőig az angol királynő szálloda oldalán elveszett egy női arany óra. Megtaláló ha vissza hozza jutalomban részesül Dégenfeld tér 4. sz.

ÜGYES asztalos és esztorgályos segédek felvételnek Játékáru gyárban Bothen u. 15. sz.

ELADÁS.

ELADO HAZ Bundi utca 12. szám.

CSINOS ház, szőlővel beültetett Barcsay malom mellett Homokkert I. járás 29. betegsége miatt azonnal eladó. 100031

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget értesíteni, hogy raktáramat felszereltem a legmodernebb és a legkényesebb izlésnek megfelelőleg hazai és külföldi gyártmányu

Villanylámpákkal

és
Csillárokkal

Salon, ebédlő, úri és háló szobákra valamint lakberendezésre

Nagyszabású készítem mielőbbi megtekintését annál is inkább kérem, mert abban a kellemes helyzetben vagyok hogy a legmeszszibb menő kedvezményes árakban részeshetem t. vevőimet

Tisztelettel
Lám Sándor.

ELADO haz Széchenyikert 8., szép gyümölcsös és konyhakertésszel, betegség miatt sürgősen eladó. ritka kitűnő termő fekete föld

ELADÓ kővé mérés és kifőzés a Tisza palota alatt. 10098

KÉT matt szekróny, egy szalon garnitúr, egy nagy íróasztal eladó Oláh István műasztalossal Darabos utca 54. sz. 10088

KÖZPONTON álló jójorgalmu vendéglő eladó. Cím a kiadóban. 10077

A CSAPO utca 10. számú ház eladó. Cím a kiadói hivatalban.

15-20 vagon rózsa krumpli eladó Geréby Pál gazdaságában. 9339

HALÁL eset miatt Patai telep 22 sz. ház eladó. 1000 koronával megvehető. 11008

VARÓGÁP olcsón kapható Homokkert utca 118.

AZ ONDÓDON 9 öl föld eladó, értekezni Mester utca 39. sz. 11014

HÁROM hectoliter finom ó bor olcsón eladó. Értekezni Jóna és Jóna dnogériájában, Kossuth utca 6. sz. 11001

PELKÖTÖZÉSRE is alkalmas csemege szálló 28 fillérről eladó Kossuth-u. 40. sz.

FIGYELEM! FIGYELEM!
Villamos világítást,

erőátvitelt, telefonok, villámhárítók, villamos-csengők berendezését, javítását, évi jókarban tartását úgy helyben mint vidéken legújanyosabban eszközöl

Földváril.

debreceni első elektrotechnikai gyár és villamos szerelési vállalat Kossuth-utca 1. szám az udvarban. — Villamos felszerelési cikkek, műszerek, kerékpárok és alkatrészei legolcsóbb bevásárlási forrása. — Képes árjegyzék ingyen. Telefon 168. sz.

Nálam megrendelt villamos világítás és erőátvitelnél csatlakozó vezetékét is rendezek be.

Telefon 296.
CSÁTHY FERENCZ
 DEBRECZENBEN.
 Egyháztér 2. szám a Nagytemplomnál.

Ajánlja 10,000 kötetből álló
magyar- és német kölcsönkönyvtárát
 a n. é. közönség szives figyelmébe jelen őszi és téli évadra a legillőbb árak mellett. E tekintetben kellő felvilágosítást nyújt a kölcsön könyvtár jegyzéke.

Kivánatra
 Ingyen és bérmentve küldi meg a cég.

**AROMÁS ZAMATOS
 PÖRKÖLT KÁVÉ
 FELEGYHÁZY JÁNOSNAL**

Moskovits József
 urisabó divatterme

Angol és hazai szövet
 ujdonságok raktára

A legelegánsabb

urruha különlegesség
 elsőrendű szabóműhelye
 Plac-utca 46. szám az udvarban.

Eladó ház a Csapó utcában! Építkezésre igen alkalmas! Sarok ház!

A Csapó-utca 84. számú ház tulajdonosát az Üzletvezetőség Munkácsra helyezte, ezért kénytelen házat eladóvá tenni Ára 7 ezer frt.

A felpénzt felveszi és bővebb felvilágosítást nyújt a

NAGY LAJOS

hirdetési irodája Csapó utca 13. szám.

A HAJDUMEGYEI MÉHESZEGYELET
MÉZ
 TERHÉKEINEK MEGŐRIZOTT ELÁRÚSÍTÓJA
DEUTSCH LAJOS
 FÜSZERMERESKEDŐ PIACZ-UTCZA 38.

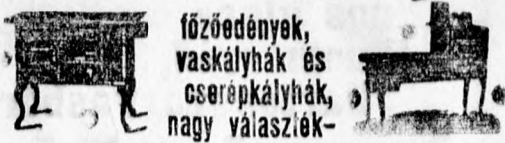
1 kgr. PERGETETT MÉZ 1 kor. 20 fillér.

Eladó ház.

a Hatvan-utcai részen, Mátá és Zsák-utca sarkán, 12 ablak az utcára, gázlámpa a házon, 2 kisebb lakással, veranda, istálló, kocsiszin, kut az udvaron, jól jövedelmez 1400 kor. eladó 17000 koronáért.

Értekezhetni az udvarban balra

Takarék tüzhelyek

főzőedények,
 vaskályhák és
 cserépkályhák,
 nagy választék-
 ban jutányos árban kaphatók
Kovács Gyula vasüzletében
 Bika szálloda mellett.

**BOROS HORDÓK
 ÉS TAPOSÓ KÁDAK**

használt és új minden nagyságban
 és menységben kaphatók
Péterfia-u. 76. sz.

Telefon 210
FÖLDES SÁNDOR
 elektrotechnikai vállalata.
 Debrecen, nagytrafik udvar.

Legolesobbban és szakszerűen készít
villamos világítási
 oróávitell berendezéseket.

Házi és magán telefonok, villancsengők
 berendezését és évi jókarban tartását,
 valamint minden e szakmába vágó és
 legkomplikáltabb munkát.

DIÁKOT

3-4 alsóbb osztályut teljes
 ellátásra felvesz uri család.
Darabos-utca 54. szám.

**Eladó ház a Csapó és Kossuth utcák
 szájában. A város központján. Közel
 mindenhez!**

A Domb-utca 4. számú ház tulajdonosa öz. Kovács Jánosné asszony elhalálozván, az örökösök a ház eladását határozták el. Ezen ház igen szép helyen fekszik Ára 8500 frt.

Jól fog járni, aki megveheti.

Bővebb felvilágosítást nyújt a
NAGY LAJOS
 hirdetési irodája Csapó utca 13. sz.

Eladó a Halápon

hatvanhat hold kaszáló

gazdasági épületekkel két holdnyi termő
 csemege szőlővel haszonbérbe birják ezer-
 négyszáz forintért, most telik le a bérlet
 azonnal átadható

Értekezhetni Soránfi-u. 46. számmal.

!! Egyéves önkéntes urak figyelmébe !!

Van szerencsém a léendő egyéves önkéntes urakat értesíteni, hogy nálam bármely fegyvernemhez tartozó urak részére a legjobb s legelegánsabb kivitelben és igen jutányos árban készülnek

EGYENRUHÁK.

Minden megrendelt egyenruháiért valamint felszerelési cikkek szabályszerűségéért felelősséget vállaltok

Ugyancsak kitűnő lovagló (britses) nadrágokat valódi angol szabás szerint készítek. — Ugyisintén **polgári öltönyöket** valamint **dizsmagyar öltönyöket** a legelegánsabb kivitelben készítek.

Kiváló tisztelettel

KISZEL SÁNDOR

katonai- és polgári szabó. Elsőrendű katonai felszerelési cikkek raktára. Debrecen, Kossuth utca 19. a színházzal szemben.

Tisztasága 30.000 koronával szavatoltatik.

Schicht szarvasszappana
 a legjobb

Schicht szarvas jegyű szappanát rendkívül kitűnő tulajdonságainál fogva előnyösen használhatjuk minden elgondolható mosási célra: személyes használatra, legfinomabb és durva, fehér és színes vászonanyagok mosására, konyhaedények, bútörök, szőnyegek, háziállatok tisztítására stb. stb. A legjobb kiválasztott anyagsanyagokból készült.

Intézeti rendelkezések

előírás szerint

Matracok — paplanok — ágy-
huzatok — flaneltakarók —
esőernyők — gallérok —
nyakkendők — zsebkendők
harisnyák,

Donogán és Somossynál

Debrecen, Kistemplombazár.

Gyönyörű glâce,
Finom svéd,
Tartós szarvasbőr

keztük

hölgyek, urak és gyermekek részére
óriási választékban

Schön Sándor

keztük, kötszer és orvosi műszerrában.
Debrecen, Piac-utca 12. sz. (Stenczinger ház.)

Szatmári részvényt

veszek bármilyet, ugyszintén
10 frankos

szerb sorsjegyet,

árfeltüntető levélre azonnal vá-
laszolok.

Horváth Béla

Szatmár.

Borsajtók**Bornymózsások**

szőlőzuzók
faputtonok

raktára

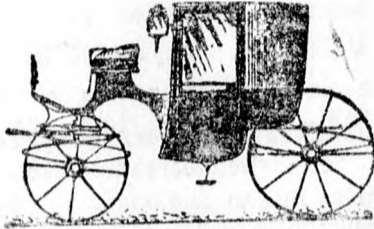
Sesztina Lajos

vasútleletében. Piac utca 23.

FÁBIÁN LÁSZLÓ

kocsigyártó

Debrecen, Hatvan-utca 61.

Raktáron tart mindennemű saját gyártmány
uri-, hintó- és hajtó-kocsikat,
Régi kocsikat becserél.

Magrendeléseket gyorsan és legpontosabban eszközöl.

Javításokat elfogad.

Az

Ott Károly

cég áruháza

Kossuth-utca, városháza alatt,

feleszlik.

A raktáron levő

bőr- és gumiövek

darabja

35 kr.-ért és feljebb

lesznek elárusítva.

Alapítva 1893. évben.

Ujdonságok naponta érkeznek!**Kalmágyi Sámuel**

női- és leányfelöltők legnagyobb áruházában

Debrecen, Piac-utca 47. szám, a főpostával szemben.

Őszi árjegyzék kivonata:**Hölgyeknek:**

Costümök (alj és kabát) angol kelme 10.—
Angol aljak pepita és más színekben 3.50
Angol aljak színes angol kelméből 2.25
Felöltők hosszú gyönyörű kivitelű
kelméből 4.50
Felöltő hosszú, nehéz minőségű angol 8.—

Blouzek, csipke, selyem, szövet, delain és posztóból, — Pongyolák delain, batiszt,
karton és posztóból, — Alsószőnyag (juponok) taft, elott és lüszterből. — Gallérok
kimónák, köpenyek, gummiból és angol kelméből.

Eredeti párizsi és berlini modellek kiállítása.**KÜLÖN MÉRTÉK OSZTÁLY.****Szolid olcsó árak, előzékeny pontos kiszolgálás.****Leányoknak:**

Gallér csuklyával 3.—
Felöltő rövid 4.50
Felöltő hosszú 6.—
Costümök, remek kivitel 12—15
Felöltők, színes angol 7.50